

International Journal of Languages' Education and Teaching
Volume 5, Issue 3, September 2017, p. 502-517

Received	Reviewed	Published	Doi Number
15.08.2017	17.09.2017	27.09.2017	10.18298/ijlet.2070

**Analyzing of Story Books Used in Turkish Teaching to Foreigners:
A1-A2 Story Books of Yunus Emre Institute Sample**

Mesut GÜN¹ & Ramazan ŞİMŞEK²

ABSTRACT

Teaching Turkish as a foreign language has gained momentum in the first quarter of the 21st century with its deep historical origin; and the number of people who learn Turkish as a foreign language has increased with the positive change in the political and social role of Turkey in the globalizing world in recent years. This positive mobility and change naturally affected the number and quality of materials used in teaching Turkish as a foreign language. In this context, the diversity of course books in teaching Turkish as a foreign language has increased; digital and formal materials have become the leading locomotives. In terms of language education, another material that has as much importance as course books is a set of story books that goes through a specific plan and program. Through this set of story books, the vocabulary of foreign language learners, communication skills, and background knowledge about the target language will be enhanced. Language education at the basic level is a very important step in terms of the target language learners. The basic level, which is classified as A1-A2 within the context of the European Union Language Portfolio, is the stage in which the learner acquires the target language, learns the basic forms of expression, and reinforces the vocabulary of the expression power. Within the framework of the stated information, 12 story books within the Yunus Emre Institute Turkish Teaching Story Set at A1-A2 level were examined in terms of exercise types, target words, visuals, layout, culture flow, etc. using the document analysis method. When the findings related to the story set are evaluated, it is observed that the target word lists are wanted to be reinforced in a certain order, the students are encouraged to use the target language freely through the exercises in the story books, and the stories are designed according to the needs of Turkish learners at basic level.

Key Words: Teaching Turkish as a foreign language, text features, reading texts, Common Application Text for Languages.

**Yabancılarla Türkçe Öğretiminde Kullanılan Hikâye Kitaplarının İncelenmesi:
Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretimi A1-A2 Hikâye Seti Örneği³**

ÖZET

Dil, yabancılarla Türkçe öğretimi derin tarihsel kökeniyle birlikte 21. yüzyılın ilk çeyreğinde ivme kazanmış; globalleşen dünyada Türkiye'nin son yıllardaki siyasal ve toplumsal rolündeki pozitif değişimi ile yabancı dil olarak Türkçe öğrenen kişilerin sayısı da bariz bir şekilde artmıştır. Pozitif yönlü bu hareketlilik ve değişim doğal olarak yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan materyallerin sayısını ve niteliğini de etkilemiş ve yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde ders kitaplarında çeşitlilik artmıştır. Dil eğitimi açısından ders kitapları kadar öneme sahip olan bir diğer materyal de belirli bir plan, program dâhilinde ilerleyen hikâye kitabı setleridir. Bu hikâye kitabı setleri aracılığı ile yabancı dil öğrenen kişilerin kelime haznesi, iletişim becerileri, hedef dil ile ilgili altyapı bilgisi pekişecektir. Temel seviyede dil eğitimi hedef dil öğrencisi açısından çok önemli bir basamaktır. Avrupa Birliği Dil Portfolyosu kapsamında A1-A2 olarak sınıflandırılan temel düzey; kapsam olarak öğrencinin hedef dil ile tanıştığı, temel ifade biçimlerini öğrendiği, ifade gücünün yapı taşını oluşturan kelime haznesinin pekiştirildiği aşamadır. İfade edilen bilgiler çerçevesinde A1-A2 düzeyindeki Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretimi Hikâye Seti bünyesindeki 12 hikâye kitabı alıştırma tipleri, hedef kelimeler, görseller, mizanpaj, kültür akarımı vb. açılardan doküman inceleme yöntemi kullanılarak incelenmiştir. Hikâye seti ile ilgili bulgular değerlendirildiğinde hedef kelime listelerinin belirli bir düzen içinde pekiştirilmek istendiği, öğrencinin hikâye kitapları bünyesindeki alıştırma araçları ile hedef dili özgür şekilde kullanmaya özendirildiği, hikâyelerin temel seviyede Türkçe öğrenen kişilerin ihtiyaçlarına göre dizayn edildiği gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yabancılarla Türkçe öğretimi, metin özellikleri, okuma metinleri, Diller için Ortak Başvuru Metni.

¹ Doç. Dr., Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Bölümü, El.mek: mesutgun@nevsehir.edu.tr

² Okutman, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi TÖMER, El.mek: akkara58@gmail.com.

³ Bu çalışma 17-19 Mayıs 2017 tarihleri arasında Bursa'da gerçekleştirilen I. Uluslararası Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi Bilgi Şöleni'nde sunulan bildirinin genişletilmiş halidir

1. Giriş

Tarihsel süreç içerisinde doğrudan ya da dolaylı olarak iletişim kuran insanoğlunun en büyük bildirişim aracı dildir. Dil, insanların düşündüklerini ve duyduklarını bildirmek için kelimelerle veya işaretlerle yaptıkları anlaşma, lisandır (Türkçe Sözlük, 2005: 526). Dil, bir toplumda düşünce duygu ve isteklerin ses ve anlam yönünden ortak olan öğeler ve kurallardan yararlanılarak başkalarına aktarılmasını sağlayan çok yönlü, çok gelişmiş bir dizgedir (Aksan, 1977: 55).

Üzerinde onlarca tanım yapılan “dil” kavramı özelinde anadili dışındaki diller ilk çağlarda siyaset, ticaret, kültür vb. sebepler ile seçkin topluluklar tarafından öğrenilirken 20 ve 21. yüzyılda küçük bir köy haline gelen dünya ile son derece geniş kitlelerle buluşmuş ve yabancı dil öğrenimi önemli bir ekonomik sektör haline gelmiştir (Erdem ve diğerleri, 2015, 460).

Bugünün dünyasında yaşamın her alanında olduğu gibi eğitimde de hızlı bir değişim ve dönüşüm görülmektedir. Bunun doğal bir sonucu olarak insanlar kendilerini küresel bir etkileşim çemberinin içinde bulmaktadırlar. Bu durum bir yabancı dil öğrenme ihtiyacını doğurmaktadır. Bu küresel etkileşim içerisinde etkin olan ulusların dilleri de doğal olarak önem kazanmaktadır. Bu bağlamda Türkiye ve Türkçenin öneminin artması Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminin önemini ortaya çıkartmaktadır (Göçer, Moğul, 2011: 798).

Dünyada ana dili konuşuru olarak sayı bakımından beşinci sırada yer alan Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenmek isteyen kişi sayısı ülkemize gelen yabancı sayısındaki pozitif hareketliliğe istinaden her geçen gün hızla artmaktadır. Bu alandaki çalışmaların sayısı giderek artmış, özellikle son yıllarda ayrı bir yoğunluk kazanmıştır. Türkiye’de son yıllarda her şehirde en az bir üniversite bulunması sağlanmış; 2010 yılında alınan bir karar ile YÖK denetiminde gerçekleştirilen Yabancı Öğrenci Sınavı (YÖS) kaldırılarak bununla Türkiye’de lisans ve lisansüstü öğrenim görmek isteyenlerle Türk üniversiteleri arasındaki psikolojik bariyerinde kaldırılması amaçlanmıştır. Kendi kabul şartlarıyla öğrenci alan üniversiteler; ortaya çıkan talep karşısında, bu öğrencilerin çok büyük bir kısmı Türkçe eğitim veren bölümlerdeki derslere hazır hale getirilmesi için kendi bünyelerinde TÖMER’ler oluşturmaya başlamışlardır (Durmuş, 2013:109-110). Eğitim ve kültür açısından köprü görevi gören yabancı dil öğretimi Türkiye’de de bir hayli önem kazanmış vakıf ve devlet üniversitelerinde “Türkçe Öğretim Merkezi” (TÖMER) adı altında açılan kurumlar aracılığıyla Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi görevini üstlenmiştir. Üstlenilen bu görev kapsamında yabancı dil olarak Öğretilen Türkçe; okuma, dinleme, konuşma ve yazma temel becerilerinin gelişimi ekseninde öğrencilere kurlar halinde öğretilmektedir (Erdem ve diğerleri, 2015, 460).

Temel dil becerileri ekseninde verilen yabancı dil eğitimi için kullanılan eğitim araçları ve materyaller sürecin mihenk taşları içinde yer almaktadır. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi sürecinde öğretmen ve öğrenciler açısından en çok kullanılan araçlar; ders kitapları ve yardımcı kitaplardır. Ders kitapları yabancı dil eğitimi boyunca öğrenciye de öğretmene de rehberlik ederek bir program çerçevesinde dilin aşama aşama öğretimini üstlenir. Ayrıca ders kitaplarına ek olarak kullanılan hikâye kitapları ve yardımcı kitaplar da mevcuttur. Yabancı dil eğitiminde kullanılan hikâye kitapları öğrencinin içinde bulunduğu seviyenin kazanımlarını pekiştirmede en yaygın araçların başında gelmektedir. Batı dillerinin öğretimi özelinde özellikle İngilizce öğretiminde hikâye kitapları oldukça yaygın olarak kullanıldığı bilinmektedir. Dil öğretiminde neredeyse bir gelenek haline gelen hikâye kitaplarının

kullanımı öğrenciler açısından kazanımların kalıcılığı, dilin fonksiyonel olarak kullanılması vb. açılardan oldukça faydalı olduğu bilinmektedir.

1.2. Yabancı Dil Eğitiminde Hikâye Kitabı

Dil ve iletişim ilişkisi insanoğlunun yeryüzündeki faaliyetleri ile yaşıttır. Dil kavramı insanın içinde bulunduğu toplum, sosyal ve siyasal çevreden, tarihsel mirastan doğrudan etkilenmektedir. Bu etkileşim pozitif yönü olabileceği gibi zaman zaman negatif de olabilmektedir. Bu kapsamda savaş, göç, hastalıklar vb. durumlar yolu ile herhangi bir dilin yeryüzündeki kullanımı yok olabilmektedir. Aynı zamanda bir dilin kullanımı insanoğlunun geliştirdiği teknoloji ve medeniyetten etkilenerek olumlu yönde de etkilenebilmektedir.

20. yüzyılın başlangıcından günümüze iletişim teknolojileri ve insanoğlu arasındaki etkileşim olağanüstü boyutlara ulaşmıştır. Bu etkileşim haliyle eğitim ve öğretim süreçlerini de etkilemiş; materyal çeşitliliği açısından çok geniş bir yelpazeye sahip olmamıza zemin hazırlamıştır. Ancak insanoğlunun eğitim serüveni içinde kitaplar vazgeçilmez olarak değerlendirilmiştir. Mevcut değerlendirme ile ders kitapları yanında diğer yardımcı kitapların da önemi göz ardı edilmemelidir. Bu kapsamda yabancı dil eğitimi açısından oldukça önemli bir konuma sahip olan ders kitaplarına ek olarak hikâye kitapları da günümüzde önemini ve işlevini giderek artırmaktadır. İnsan çocukluğundan itibaren olay örgüsü içindeki metinlere, özellikle de masal ve hikâyelere ilgi duymuştur. Ağızdan ağza anlatılan ve daha sonra basılı hale getirilen binlerce yıllık geçmişi olan destanlar, efsaneler bunun bir neticesidir. Bu kapsamda oldukça zengin bir tarihi doküman arşivine sahip olan Türkçe, yabancı dil olarak öğretilirken kullanılacak araçlar arasında hikâye kitapları da yerini almıştır.

Hikâye kitapları aracılığı ile dil öğretimi aslında ders kitaplarında kullanılan otantik ya da kurmaca okuma metinlerinin daha kapsamlı olarak öğrenciye sunulması olarak da düşünülebilir. Metin içinde kurgunun olması yabancı dil öğrencisi açısından hem okumayı hem de öğrenim sürecini çekici hale getirecektir. Yabancı dil eğitiminde kullanılan hikâye kitapları öğrencinin söz varlığını geliştireceği gibi öğrenilen kelimelerin pekiştirilmesini de sağlar. Ayrıca yabancı dil eğitiminde kullanılacak hikâye kitaplarında otantik metin kullanımı dil öğretim sürecine de pozitif etkilerde bulunacaktır.

Dilin yalnızca göstergeler dizgesi değil, aynı zamanda bir kültür demek olduğu kabul edilirse, dil öğrenimi ve öğretiminde kültür ögesini hiçbir zaman unutmamak gerekir. Aksi halde dil; tekdüze, mekanik ve sıkıcı gelecektir. Dildeki dizgeler içerisinde yer alan her göstergenin dış dünyada işaret ettiği bir gönderme alanı, bir dış dünya gerçekliği vardır ve bu gönderme alanı da kültürle ilgilidir. Göstergelerin anlamları da bu biçimde oluşmakta, kültür ögesi ile tamamlanmaktadır. (Asutay, 2003: 27) İfade edildiği üzere dil eğitimi sadece dil eğitimi olmaktan ibaret değildir. Hedef dili öğrenen birey o dili kullanan toplumun kültürünü, geleneklerin, yaşayışını, toplumsal reflekslerini de aynı süreçte öğrenir. Bu kapsamda yabancı dil eğitimi içinde kullanılan ders kitaplarında olduğu gibi hikâye kitaplarında da kültürün önemi büyüktür. Yabancı dil eğitimi açısından hikâye kitapları söz varlığını geliştirmede büyük bir öneme sahip olduğu gibi hedef kültürü aktarmada da önemli bir araçtır. Ayrıca yabancı dil eğitiminde kullanılacak hikâye kitabının bünyesindeki gramer bilgileri, söz varlığını kavratmada en önemli yardımcı araçlardan olan hikâye kitapları süreçte hem öğretmen hem de öğrencinin hayati bir uzvu gibidir. Tüm değerlendirmeler dikkate alındığında yabancı dil eğitiminde kullanılacak hikâye kitaplarının ders kitabı kadar öneme sahip olduğu ve dil öğretimi

açısından en önemli yardımcı kaynaklardan biri olduğu düşünülmektedir. Bu çalışma da anılan öneme binaen yapılmış ve yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılan ve 12 hikâye kitabından oluşan A1, A2 düzeyindeki Yunus Emre Enstitüsü hikâye kitapları seti incelenmiştir.

2. Yöntem

2.1. Çalışmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı A1 ve A2 düzeyindeki Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretimi Hikâye Seti bünyesinde yer alan hikâye kitaplarını incelemektir.

2.2. Yöntem

Bu araştırmada doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Doküman incelemesi, bir araştırma problemi hakkında belirli zaman dilimi içerisinde üretilen dokümanlar ya da ilgili konuda birden fazla kaynak tarafından ve değişik aralıklarla üretilmiş dokümanların geniş bir zaman dilimine dayalı analizini olanaklı kılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2002:140-143). Bu çalışmada kullanılan ders materyali Yunus Emre Enstitüsü Yabancılara Türkçe Öğretim Seti B2 seviyesindeki ders kitabıdır.

2.2. Sınırlılık

Bu araştırma, başta Yunus Emre Enstitüsü temsilciliklerinde ve birçok üniversite bünyesinde yer alan Türkçe Öğretim Merkezlerinde kullanılan ve 12 kitaptan oluşan A1, A2 düzeyindeki Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretimi Hikâye Seti ile sınırlıdır.

3. Bulgu ve Yorumlar

Tablo 1: Yunus Emre Enstitüsü A1 Hikâye Seti – Not Defteri, Yüzük, Büyük Sınav isimli hikâye kitaplarının incelenmesine yönelik bulgular

Yabancılar Türkçe Öğretiminde Hikâye Kitaplarının Kullanımı: Yunus Emre Enstitüsü A1 Hikâye Seti – Not Defteri, Yüzük, Büyük Sınav (1-3)	
FİZİKSEL YAPI VE İÇERİK ANALİZİ	<p>Yunus Emre Enstitüsü edisyon ekibi gözetiminde basılan Not Defteri isimli hikâye kitabı arkadaşlık ilişkilerini tema olarak seçtiği gözlemlenmiştir. “Yüzük” isimli hikâye kitabında macera, serüven temalı konuların işlendiği gözlemlenmiştir. “Yüzük” isimli hikâye kitabı bünyesinde geçen diyaloglar günlük hayat iletişimleri açısından zengin ve yeterlidir “Büyük Sınav” isimli hikâye kitabının ise “büyülü gerçeklik” teması ile yapılandırıldığı gözlemlenmiştir. Kitapta görünüş olarak birbirinin aynısı olan iki kişinin sevdikleri kişi için mücadelesi işlenmektedir. Mart 2015 tarihinde basılan kitapta öğrencinin günlük hayatta karşılaşacağı diyalogları bünyesinde barındırmaktadır. Kitap bünyesinde kullanılan özgün resimler metindeki içeriği yansıtmaya açısından yeterli olmakla beraber imkânlar dâhilinde daha estetik ve gerçekçi resimlerin tercih edilmesi oldukça faydalı olacağı düşünülmektedir. Ayrıca uluslararası standartlar ve kitap nitelikleri açısından öğrencinin öngörü gücünü artırmak, hayal dünyasını güçlendirmek amacıyla görseller metnin ya soluna ya da üstüne konumlandırılması gerekmektedir. Not Defteri, Yüzük, Büyük Sınav isimli hikâye kitaplarında görsellerden bazılarının metnin altına, sağına konumlandırıldığı gözlemlenmiştir. A1 düzeyi öğrencilerin katalog, duyuru ya da afiş gibi yazılı metinlerdeki bildik adları, sözcükleri ve çok basit tümceleri anlamaları ve okumaları açısından mevcut hikâye kitapları bu kazanımları genel olarak karşılasa da konu ve ihtiyaç analizi açısından eksiklikler göze çarpmaktadır. Seviye itibarı ile “hoş geldin, merhaba, nasılsın, memnun olmak, sakin olmak, teşekkür etmek, yardım istemek, yardım etmek, nefes almak, sakin olmak vb.” temel ifadeleri bünyesinde barındıran hikâye kitaplarının söz varlığı açısından uygunluklarının yeterli olduğu düşünülmektedir. Ancak eş anlamlı kelimeler açısından sonraki seviyelerde tercih edilecek “tuhaf, etraf vb.” kelimeler de kullanmıştır. A1 seviyesi ekseninde “Not Defteri” isimli hikâye kitabında geniş zaman kipi, “Yüzük” isimli hikâye kitabında şimdiki zaman kipi, “Büyük Sınav” isimli hikâye kitabında görülen geçmiş zaman kipinin kullanıldığı ve aşamalı bir program izlendiği gözlemlenmiştir.</p>

ALİŞTİRMA TİPLERİ ANALİZİ	<p>Not Defteri, Yüzük, Büyük Sınav (A1) isimli hikâye kitaplarında 4 temel dil becerisini de destekleyecek nitelikte alıştırmalar bulunmaktadır. Metin içeriğine göre oluşturulan açık uçlu sorular aracılığı ile yazma becerisinin gelişimi gözetilmiştir. Görseller aracılığıyla nesnelerin isminin yazdırılması kelime haznesinin gelişimini amaçlamıştır. Boşluk doldurma etkinlikleri ile anlam bütünlüğü ve cümle kurma yetisi gözetilmiştir. Çoktan seçmeli alıştırmalar ile gramer yapıları pekiştirilmiş cümle de boş bırakılan yere uygun yapı ve ekin getirilmesi hedeflenmiştir. Böylece metin içinde hem anlam yapıları hem de gramer yapıları pekiştirilmiştir. “Cümle Kuruyorum” başlıklı alıştırmalar ile bir cümleyi oluşturan kelimeler karma bir düzen de verilmiş ve anlamlı bir cümle haline getirilmesi öğrenciden talep edilmiştir. Ayrıca bu cümlelerin hikâye metni içinden seçilmiş olması öğrencinin başarabilme iştiyakını açığa çıkarmayı amaçlamıştır. Görsellerdeki durumların yazılı halde betimlenmesinin istendiği alıştırmalar A1 seviyesinin üstünde olduğu düşünülmektedir. Ayrıca dinleme becerisi için hazırlanan CD içeriğindeki dinleme kesiti profesyonel ekiplerce seslendirilmiş ve gerçek iletişim ortamları gözetilmiştir. Alıştırma tiplerinin sayısal dağılımı gözetildiğinde açık uçlu sorular ile boşluk doldurma tipindeki alıştırmaların öne çıktığı gözlemlenmiştir. Ayrıca eşleştirme etkinlikleri ile A1 Düzeyi için kelime haznesinin geliştirilmek istendiği düşünülmektedir. Not Defteri, Yüzük, Büyük Sınav isimli hikâye kitaplarında Genel olarak alıştırmalar tiplerinde çeşitlilik sağlanmış, öğrencinin yaratıcı tarafı harekete geçirilmeye çalışılmış, mekanik tekrarlardan uzak durulmuştur.</p>
--	---

Yunus Emre Enstitüsü A1 Hikâye Seti – Not Defteri, Yüzük, Büyük Sınav isimli hikâye kitaplarının incelenmesi sonucunda arkadaşlık, macera, büyü, gerçeklik gibi konuların işlendiği gözlemlenmiştir. Hikâye kitaplarında kullanılan görseller ile ilgili değerlendirmeler çerçevesinde kullanılan resimlerin yeterli olduğu ancak tasarım ve gerçekçilik açısından imkânlar dâhilinde daha kaliteli resimlerin kullanılabilmesi düşünülmektedir. Not Defteri, Yüzük, Büyük Sınav isimli hikâye kitaplarının söz varlığı açısından yeterli olduğu gözlemlenmiştir. Ayrıca öğrencilerin günlük hayatta kullanacağı temel ifadeler de yeterince yer verildiği gözlemlenmiştir. Dil bilgisi bakımından hikâye kitaplarında aşamalı bir süreç izlenmiş; şimdiki zaman ve geniş zaman kiplerinin ağırlıkta olduğu cümlelerin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Yunus Emre Enstitüsü A1 Hikâye Seti – Not Defteri, Yüzük, Büyük Sınav isimli hikâye kitaplarının sonunda bulunan alıştırmalar öğrencilerin 4 temel dil becerisini geliştirmeyi amaçlayarak hazırladığı düşünülmektedir. Açık uçlu, çoktan seçmeli, kısa cevaplı alıştırmalar kullanılmış ve öğrencinin kelime dağarcığı zenginleştirilmek istenmiştir. Ayrıca bu hikâye kitaplarındaki “cümle kuruyorum” isimli alıştırmalar ile öğrencinin dili işlevsel olarak kullanması amaçlanmış, genel olarak mekanik tekrarlardan uzak durulmaya özen gösterilmiştir.

Tablo 2: Yunus Emre Enstitüsü A1 Hikâye Seti – Baklava Ustası, 43'ün Gizemi, Rüya isimli hikâye kitaplarının incelenmesine yönelik bulgular

Yabancılar Türkçe Öğretiminde Hikâye Kitaplarının Kullanımı: Yunus Emre Enstitüsü A1 Hikâye Seti – Baklava Ustası, 43'ün Gizemi, Rüya (4-6)	
FİZİKSEL YAPI VE İÇERİK ANALİZİ	<p>“Baklava Ustası” isimli hikâye kitabı günlük iletişim gereksinimlerini karşılayacak nitelikleri sahip olmayla birlikte kültür aktarımı ilkesini de gözetmiştir. “43'ün Gizemi” isimli hikâye kitabı günlük iletişim gereksinimlerini karşılayacak niteliktedir. “Rüya” isimli hikâye kitabı günlük iletişim gereksinimlerini, temel iletişim konularını tam anlamıyla kapsamaktan uzaktır. Kitap içeriği obezite konusunu işlemektedir. Mart 2015 tarihinde basılan kitaplarda öğrencinin günlük hayatta karşılaştığı diyalogları bünyesinde barındırmaktadır. Kitaplar bünyesinde kullanılan özgün resimler metindeki içeriği yansıtma açısından yeterli olmakla beraber imkânlar dâhilinde daha estetik ve gerçekçi resimlerin tercih edilmesi oldukça faydalı olacağı düşünülmektedir. 43'ün Gizemi ve Rüya isimli hikâye kitaplarında diğer hikâye kitaplarından farklı olarak tam sayfa resimlerin kullanıldığı gözlemlenmiştir. Ayrıca uluslararası standartlar ve kitap nitelikleri açısından öğrencinin öngörü gücünü artırmak, hayal dünyasını güçlendirmek amacıyla görseller metnin ya soluna ya da üstüne konumlandırılması gerekmektedir. Baklava Ustası isimli hikâye kitabında görsellerden bazılarının metnin altına, sağına konumlandırıldığı gözlemlenmiştir. A1 düzeyi öğrencilerin katalog, duyuru ya da afiş gibi yazılı metinlerdeki bildik adları, sözcükleri ve çok basit tümceleri anlamaları ve okumaları açısından mevcut hikâye kitapları bu kazanımları genel olarak karşılasa da konu ve ihtiyaç analizi açısından eksiklikler göze çarpmaktadır. Seviye itibarı ile “hoş geldin, merhaba, nasılsın, yola çıkmak, sevinmek, nefes almak, sakın olmak, teşekkür etmek, yardım istemek, yardım etmek, lezzetli, tarif etmek, ısmarlamak vb.” temel ifadeleri bünyesinde barındıran hikâye kitaplarının söz varlığı açısından uygunluklarının yeterli olduğu düşünülmektedir. Ancak “Rüya” isimli hikâye kitabında kullanılan “mahrum kalmak” söylemi hikâye kitabının hitap ettiği A1 düzeyi öğrenciler için anlaşılması zor bir söz grubu olarak düşünülebilir. “Mahrum kalmak” ifadesinin yerine “yasaklamak, cezalandırılmak” ifadelerinin daha anlaşılır olabileceği düşünülmektedir. 43'ün gizemi isimli hikâye kitabında ise “gizemini öğrenmek” söylemi hikâye kitabı içinde sıkça geçmiş olup; bu söylem yerine “sırını öğrenmek” ifadesinin daha net olacağı düşünülmektedir. A1 seviyesi ekseninde “Baklava Ustası” isimli hikâye kitabında görülen geçmiş zaman kipi, “43'ün Gizemi” isimli hikâye kitabında gelecek zaman kipi, “Rüya” isimli hikâye kitabında sıfatlarda derecelendirme konularının işlendiği ve aşamalı bir program izlendiği gözlemlenmiştir.</p>

ALİŞTİRMA TIPLERİ ANALİZİ	<p>Baklava Ustası, 43'ün Gizemi, Rüya (A1) isimli hikâye kitaplarında 4 temel dil becerisini de destekleyecek nitelikte alıştırmalar bulunmaktadır. Metin içeriğine göre oluşturulan açık uçlu sorular aracılığı ile yazma becerisinin gelişimi gözetilmiştir. Görseller aracılığıyla nesnelere isminin yazdırılması kelime haznesinin gelişimini amaçlamıştır. Boşluk doldurma etkinlikleri ile anlam bütünlüğü ve cümle kurma yetisi gözetilmiştir. Çoktan seçmeli alıştırmalar ile gramer yapıları pekiştirilmiş cümle de boş bırakılan yere uygun yapı ve ekin getirilmesi hedeflenmiştir. Böylece metin içinde hem anlam yapıları hem de gramer yapıları pekiştirilmiştir. "Cümle Kuruyorum" başlıklı alıştırmalar ile bir cümleyi oluşturan kelimeler karma bir düzen de verilmiş ve anlamlı bir cümle haline getirilmesi öğrenciden talep edilmiştir. Ayrıca bu cümlelerin hikâye metni içinden seçilmiş olması öğrencinin başarabilme iştiağını açığa çıkarmayı amaçlamıştır. Görsellerdeki durumların yazılı halde betimlenmesinin istendiği alıştırmalar A1 seviyesinin üstünde olduğu düşünülmektedir. Ayrıca dinleme becerisi için hazırlanan CD içeriğindeki dinleme kesiti profesyonel ekiplerce seslendirilmiş ve gerçek iletişim ortamları gözetilmiştir. Alıştırma tiplerinin sayısal dağılımı gözetildiğinde açık uçlu sorular ile boşluk doldurma tipindeki alıştırmaların öne çıktığı gözlemlenmiştir. Ayrıca eşleştirme etkinlikleri ile A1 Düzeyi için kelime haznesinin geliştirilmek istendiği düşünülmektedir. Baklava Ustası, 43'ün Gizemi, Rüya isimli hikâye kitaplarında genel olarak alıştırmalar çeşitliliği sağlanmış, öğrencinin yaratıcı tarafı harekete geçirilmeye çalışılmış, mekanik tekrarlardan uzak durulmuştur.</p>
--	---

Yunus Emre Enstitüsü A1 Hikâye Seti Baklava Ustası, 43'ün Gizemi, isimli hikâye kitapları bünyesinde öğrencilerin gündelik hayatta karşılaşacakları diyaloglar ve iletişim durumları örneklenmiştir. Ancak Rüya isimli hikâye kitabı obezite konusunu işlemiş ve anlaşılacağı üzere genel konulardan biraz uzaklaşmıştır. Adı geçen hikâye kitaplarında kullanılan resimler nitelik açısından yeterli olsa da imkânlar dâhilinde daha kaliteli görsellerin kullanılabilmesi ve bu görsellerin dizaynının tekrar değerlendirilmesi gerektiği düşünülmektedir. Baklava Ustası, 43'ün Gizemi, Rüya isimli hikâye kitapları Avrupa Birliği Dil Portfolyosu A1 düzeyindeki kazanımlar çerçevesinde hazırlanmış ve bu kazanımları gerçek iletişim ortamlarında kullanılmayı amaç edinmiştir. Mevcut hikâye kitaplarında görülen geçmiş zaman kipi, gelecek zaman kipi, sıfatlarda derecelendirme konuları üzerinde durulmuş ve önceki konular ile program dâhilinde iç içe işlenmiştir.

Yunus Emre Enstitüsü A1 Hikâye Seti Baklava Ustası, 43'ün Gizemi, Rüya isimli hikâye kitapları bünyesinde 4 temel dil becerisini de gözetilen alıştırmalar kullanıldığı düşünülmektedir. Açık uçlu, çoktan seçmeli, kısa cevaplı alıştırmalar kullanılmış ve öğrencinin kelime haznesi zenginleştirilmek istenmiştir. Bu alıştırmalarda öğrencinin Türkçe olarak kendini ifade etmesi ve cümleler kurması öncelenmiştir. "Cümle Kuruyorum" başlıklı alıştırmalar ile bir cümleyi oluşturan kelimeler karma bir düzen de verilmiş ve anlamlı bir cümle haline getirilmesi öğrenciden talep edilmiştir. Ayrıca bu cümlelerin hikâye metni içinden seçilmiş olması öğrencinin başarabilme iştiağını açığa çıkarmayı amaçlamıştır. Ayrıca 6 hikâye kitabından oluşan A1 düzeyi hikâye seti bünyesinde daha önce incelenen Not Defteri, Yüzük, Büyük Sınav isimli hikâye kitaplarındaki dilbilgisi konuları tekrarlanmış ve alıştırmalar bünyesinde bir arada kullanılmıştır.

Tablo 3: Yunus Emre Enstitüsü A2 Hikâye Seti – Sandık, Kayıp Çocuk, Anahtar isimli hikâye kitaplarının incelenmesine yönelik bulgular.

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Hikâye Kitaplarının Kullanımı: Yunus Emre Enstitüsü A2 Hikâye Seti – Sandık, Kayıp Çocuk, Anahtar (7-9)	
FİZİKSEL YAPI VE İÇERİK ANALİZİ	<p>“Sandık, Kayıp Çocuk, Anahtar ” isimli hikâye kitapları günlük iletişim gereksinimlerini, temel iletişim ihtiyaçlarını gözeterek tasarlanmıştır. Sandık isimli hikâye kitabının içeriği “gizem” temasını işlemektedir. Ancak ihtiyaç analizi düşünüldüğünde işlenen konun daha işlevsel bir yelpazeden seçilmesinin isabetli olacağı düşünülmektedir. “Anahtar” isimli hikâye kitabında gizem teması ve “fantastik” temaların kitaba ismini veren anahtar kavramı üzerinden işlendiği gözlemlenmiştir. Üç hikâye kitabı bünyesinde kullanılan özgün resimler metindeki içeriği yansıtmaya açısından yeterlidir. Ayrıca uluslararası standartlar ve kitap nitelikleri açısından ilgili görseller metnin ya soluna ya da üstüne konumlandırılması gerekirken kitaplardaki bazı görseller metnin altına konumlandırıldığı gözlemlenmiştir. Ayrıca bu hikâye kitaplarında tam sayfa görsellerden faydalanılmıştır. A2 düzeyi öğrenciler için mevcut hikâye kitaplarında çok kısa metinleri, günlük hayat ile ilgili ilanları okuyabilme, seyahat broşür ve tarifelerini okuyabilme, tahmin edilmesi güç olmayan bilgileri bulabilme, kısa mektupları okuyabilme ve yazabilme gibi kazanımlar gözetilmiştir. Seviye itibarı ile “Allah rahmet eylesin, afiyet olsun, cevap vermek, endişelenmek, dolaşmak, para ödemek, cevap vermek, endişelenmek, hayret etmek, yardım etmek, merak etmek, kendi kendine, - e doğru hayret etmek, ” ifadeleri bünyesinde barındıran hikâye kitabının söz varlığı açısından seviyeye uygun olduğu düşünülmektedir. “Sandık” isimli hikâye kitabında “amca, teyze, babaanne, hala vb.” akrabalık isimleri de kullanılmış ve kültürel yapı üzerinde durulmuştur. Sandık isimli hikâye kitabı bünyesinde duyulan geçmiş zaman kipi ile şimdiki zaman kipi kullanılmış, sıfatlarda derecelendirme konusunun da üzerinde durduğu gözlemlenmiştir. “Kayıp Çocuk” isimli hikâye kitabı bünyesinde duyulan geçmiş zaman kipi ile zaman zarfları kullanılırken; “Anahtar” isimli hikâye kitabı bünyesinde geniş zaman ağırlıklı cümleler kullanılmıştır. A1 düzeyinde olduğu gibi A2 düzeyindeki hikâye kitapları bünyesinde de dilbilgisi konuları aşamalı olarak işlenmiş ve pekiştirilmiştir.</p>

<p>ALİŞTİRMA TİPLERİ ANALİZİ</p>	<p>Sandık, Kayıp Çocuk, Anahtar (A2) isimli hikâye kitaplarında 4 temel dil becerisini de destekleyecek nitelikte alıştırmalar bulunmaktadır. Metin içeriğine göre oluşturulan açık uçlu sorular aracılığı ile yazma becerisinin gelişimi gözetilmiştir. Görseller aracılığıyla nesnelerin isminin yazdırılması kelime haznesinin gelişimini amaçlamıştır. Boşluk doldurma etkinlikleri ile anlam bütünlüğü ve cümle kurma yetisi gözetilmiştir. Çoktan seçmeli alıştırmalar ile gramer yapıları pekiştirilmiş cümle de boş bırakılan yere uygun yapı ve ekin getirilmesi hedeflenmiştir. Böylece metin içinde hem anlam yapıları hem de gramer yapıları pekiştirilmiştir. “Cümle Kuruyorum” başlıklı alıştırmalar ile bir cümleyi oluşturan kelimeler karma bir düzen de verilmiş ve anlamlı bir cümle haline getirilmesi öğrenciden talep edilmiştir. Ayrıca bu cümlelerin hikâye metni içinden seçilmiş olması öğrencinin başarabilme iştiağını açığa çıkarmayı amaçlamıştır. Görsellerdeki durumların yazılı halde betimlenmesinin istendiği alıştırmalar A2 seviyesine uygun olduğu düşünülmektedir. Ayrıca dinleme becerisi için hazırlanan CD içeriğindeki dinleme kesiti profesyonel ekiplerce seslendirilmiş ve gerçek iletişim ortamları gözetilmiştir. Alıştırma tiplerinin sayısal dağılımı gözetildiğinde açık uçlu sorular ile boşluk doldurma tipindeki alıştırmaların öne çıktığı gözlemlenmiştir. Ayrıca eşleştirme etkinlikleri ile A2 Düzeyi için kelime haznesinin geliştirilmek istendiği düşünülmektedir. Sandık, Kayıp Çocuk, Anahtar isimli hikâye kitaplarında genel olarak alıştırmalar çeşitliliği sağlanmış, öğrencinin yaratıcı tarafı harekete geçirilmeye çalışılmış, mekanik tekrarlardan uzak durulmuştur.</p>
---	---

Yunus Emre Enstitüsü A2 Hikâye Seti - Sandık, Kayıp Çocuk, Anahtar isimli hikâye kitapları günlük iletişim gereksinimlerini, temel iletişim ihtiyaçlarını gözeterek tasarlanmıştır. Adı geçen hikâye kitaplarında gizem ve büyü gerçeklik temalarının işlendiği söylenebilir. Bu bakımdan hikâye kitaplarının temaları yabancı dil öğrenen öğrencilerin ihtiyaçları da düşünülerek gözden geçirilebilir. Mevcut hikâye kitaplarında görsellerin bazıları metnin altına ya da sağına konumlandırılmış olması öğrencinin hayal ve tahmin gücünü geliştirmesi açısından olumsuz bir durumdur. Ayrıca bu hikâye kitaplarında tam sayfa resimlerin de kullanıldığı gözlemlenmiştir. Sandık, Kayıp Çocuk, Anahtar isimli hikâye kitapları Avrupa Birliği Dil Portfolyosu A2 düzeyindeki kazanımlar çerçevesinde hazırlanmış ve bu kazanımları gerçek iletişim ortamlarında kullanılmayı amaç edinmiştir. A2 kendini düzeyine uygun olarak tasarlanan bu hikâye kitaplarında A1 düzeyindeki hikâye kitaplarına göre akrabalık isimleri, kız isteme gelenekleri vb. kültürel kodlar ile göstermeye başlamıştır. Mevcut hikâye kitapları bünyesinde alıştırmalar açısından çeşitlilik sağlanmış ve öğrenciler mekanik tekrarlardan, ezberden uzak tutulmaya çalışılmıştır. “Cümle Kuruyorum” isimli alıştırmalar öğrencilerin Türkçede temel cümle yapısını kavratmayı amaç edinmiştir. Dilbilgisi konuları bakımından daha önce işlenen konular aşamalı olarak tekrar edilmiş, geniş zaman kipinin ağırlıkta olduğu cümlelere yer verilmiştir.

Tablo 4: Yunus Emre Enstitüsü A2 Hikâye Seti – Dedektif, Kısmet, Mağara isimli hikâye kitaplarının incelenmesine yönelik bulgular

Yabancılar Türkçe Öğretiminde Hikâye Kitaplarının Kullanımı: Yunus Emre Enstitüsü A2 Hikâye Seti – Dedektif, Kısmet, Mağara (10-12)	
FİZİKSEL YAPI VE İÇERİK ANALİZİ	<p>“Dedektif, Kısmet, Mağara” isimli hikâye kitapları günlük iletişim gereksinimlerini, temel iletişim ihtiyaçlarını gözeterak tasarlanmıştır. “Dedektif” isimli hikâye kitabında merak duygusu ve sürükleyicilik ön plandadır. “Kısmet” isimli hikâye kitabında kültür aktarımı ilkesi gözetilmiş ve kız isteme geleneklerinden bahsedilmiştir. Ayrıca bu hikâye kitabı içinde zaman kavramının birkaç kez geçmişe sonra güncel zamana dönmesi sebebi ile öğrenci zihninde olayların zamanının kavranmasının güçleşebileceği düşünülmektedir. “Mağara” isimli hikâye kitabındaki şahıs kadrosuna yönelik özelliklerin metin bütünlüğü açısından kopukluk arz ettiği düşünülmektedir. Örneğin sayfa 14’te yer Arslan ile ilgili fiziksel özelliklerden bahsedilirken bütünlüğü zedeleyici bir şekilde köydeki inanışlar ve mağara ile ilgili kısma geçilmiştir. Üç hikâye kitabı bünyesinde kullanılan özgün resimler metindeki içeriği yansıtmaya açısından yeterlidir. Ayrıca uluslararası standartlar ve kitap nitelikleri açısından ilgili görseller metnin ya soluna ya da üstüne konumlandırılması gerekirken kitaplardaki bazı görseller metnin altına konumlandırıldığı gözlemlenmiştir. Ayrıca bu hikâye kitaplarında tam sayfa görsellerden faydalanılmıştır. A2 düzeyi öğrenciler için mevcut hikâye kitaplarında çok kısa metinleri, günlük hayat ile ilgili ilanları okuyabilme, seyahat broşür ve tarifelerini okuyabilme, tahmin edilmesi güç olmayan bilgileri bulabilme, kısa mektupları okuyabilme ve yazabilme gibi kazanımlar gözetilmiştir. Seviye itibarı ile “Allah’a ısmarladık, Allah’a emanet ol, aklına takılmak, ayağa kalkmak, cevap vermek, dosya taramak, fark etmek, dikkat çekmek, kontrol etmek hem (...) hem de, ne (...) ne, ister (...) ister, ya (...) ya da, aklından geçmek, adım atmak, haber göndermek, peygamber, kaza yapmak, kaza geçirmek, ziyarete gelmek ” ifadeleri bünyesinde barındıran hikâye kitabının söz varlığı açısından seviyeye uygun olduğu düşünülmektedir. “Dedektif” isimli hikâye kitabı bünyesinde geniş zaman, şimdiki zaman, geçmiş zaman ağırlıklı cümleler kullanılmıştır. Ayrıca “hem (...) hem de, ne (...) ne, ister (...) ister, ya (...) ya da” yapıları üzerinde özellikle durulmuştur. “Kısmet” isimli hikâye kitabı bünyesinde zarf fiiller, geniş zaman, şimdiki zaman ağırlıklı cümleler üzerinde durulmuştur. Kültürel öğeler işlenmiştir. “Mağara” isimli hikâye kitabı bünyesinde yeterlilik, zarf fiiller, geniş zaman, şimdiki zaman ağırlıklı cümleler ve yapılar üzerinde durulmuştur. A1 düzeyinde olduğu gibi A2 düzeyindeki hikâye kitapları bünyesinde de dilbilgisi konuları aşamalı olarak işlenmiş ve pekiştirilmiştir.</p>

<p>ALİŞTİRMA TİPLERİ ANALİZİ</p>	<p>Dedektif, Kısmet, Mağara (A2) isimli hikâye kitaplarında 4 temel dil becerisini de destekleyecek nitelikte alıştırmalar bulunmaktadır. Metin içeriğine göre oluşturulan açık uçlu sorular aracılığı ile yazma becerisinin gelişimi gözetilmiştir. Görseller aracılığıyla nesnelere isimlerin yazdırılması kelime haznesinin gelişimini amaçlamıştır. Boşluk doldurma etkinlikleri ile anlam bütünlüğü ve cümle kurma yetisi gözetilmiştir. Çoktan seçmeli alıştırmalar ile gramer yapıları pekiştirilmiş cümle de boş bırakılan yere uygun yapı ve ekin getirilmesi hedeflenmiştir. Dedektif isimli hikâye kitabındaki saat görselleri ile zamanı ifade edebilme yetisi kavratılmak istenmiştir. Ayrıca “hem (...) hem de, ne (...) ne, ister (...) ister, ya (...) ya da” ifadelerine yönelik alıştırmalar ile bu yapıların metindeki kullanımları pekiştirilmek istenmiştir. Kısmet isimli hikâye kitabında zarf fiil ekleri, sıfatlarda derecelendirme yapılarına yönelik alıştırmalar ile bu yapıların metindeki kullanımları pekiştirilmek istenmiştir. “Mağara” isimli hikâye kitabında ise yeterlilik anlamı taşıyan cümleler üzerinde durulmuştur. Böylece metin içinde hem anlam yapıları hem de gramer yapıları pekiştirilmiştir. Üç hikâye kitabında da “Cümle Kuruyorum” başlıklı alıştırmalar ile bir cümleyi oluşturan kelimeler karma bir düzen de verilmiş ve anlamlı bir cümle haline getirilmesi öğrenciden talep edilmiştir. Ayrıca bu cümlelerin hikâye metni içinden seçilmiş olması öğrencinin başarabilme iştiağını açığa çıkarmayı amaçlamıştır. Görsellerdeki durumların yazılı halde betimlenmesinin istendiği alıştırmalar A2 seviyesine uygun olduğu düşünülmektedir. Ayrıca dinleme becerisi için hazırlanan CD içeriğindeki dinleme kesiti profesyonel ekiplerce seslendirilmiş ve gerçek iletişim ortamları gözetilmiştir. Alıştırma tiplerinin sayısal dağılımı gözetildiğinde açık uçlu sorular ile boşluk doldurma tipindeki alıştırmaların öne çıktığı gözlemlenmiştir. Ayrıca eşleştirme etkinlikleri ile A2 Düzeyi için kelime haznesinin geliştirilmek istendiği düşünülmektedir. Dedektif, Kısmet, Mağara isimli hikâye kitaplarında genel olarak alıştırmalar çeşitliliği sağlanmış, öğrencinin yaratıcı tarafı harekete geçirilmeye çalışılmış, mekanik tekrarlardan uzak durulmuştur.</p>
---	--

Yunus Emre Enstitüsü A2 Hikâye Seti - Dedektif, Kısmet, Mağara isimli hikâye kitapları öğrencilerin günlük iletişim gereksinimlerini, temel iletişim ihtiyaçlarını gözeterek şekilde düzenlenmiştir. Merak duygusu, sürükleyicilik gibi duygular bu hikâye kitaplarında öne çıkmaktadır. Ayrıca “Kısmet” isimli hikâye kitabı hem Türk gelenekleri hem de söz varlığı bakımından kültürel kodlar ile öne çıkmaktadır. Kitaplarda görsellerin kullanımı genel olarak başarılı olsa da bazı görsellerin metnin altına veya sağına konumlandırılması düzeltilmesi gereken bir eksikliklerdir. Dedektif, Kısmet, Mağara isimli hikâye kitapları Avrupa Birliği Dil Portfolyosu A2 düzeyindeki kazanımlar çerçevesinde hazırlanmış ve bu kazanımları gerçek iletişim ortamlarında kullanılmayı amaç edinmiştir. Bu hikâye kitaplarında daha önce işlenen zaman kiplerinin tamamına ek olarak zarf fiiller, yeterlilik gibi yapılar metinlerde bir program dâhilinde aşamalı olarak yer almıştır.

Dedektif, Kısmet, Mağara isimli hikâye kitapları bünyesinde alıştırmalar ve etkinlikler açısından çeşitlilik sağlamış ve öğrenciler mekanik tekrardan, ezberden uzak tutulmaya çalışılmıştır. Bu kapsamda alıştırmalar ile öğrencinin hedef dilde düşünmesi amaçlanmıştır. Ayrıca bu hikâyeler profesyonel ses sanatçıları aracılığıyla stüdyolarda seslendirilmiştir.

Tablo 5: Yunus Emre Enstitüsü A1-A2 Hikâye Setine Yönelik Genel Bulgular

Hikâye Kitabı İsimleri	Tema			Görseller		AB Dil P. Kazanımları na Uygunluk		Alıştırma Tipleri Çeşitliliği					Dilbilgisi Konuları									
	Macera Sürükleyicilik	Gündelik Konular	Doğüstü Olaylar	Tam Sayfa Görsel Var	Metin Ve Görsel Dizaynı Uyumlu Mu?	A1	A2	Açık Uçlu Sorular	Eşleştirme Etkinlikleri	Çoktan Seçmeli	Boşluk Doldurma	Cümle Oluşturma	Şimdiki Zaman	Görülen Geçmiş	Gelecek Zaman	Sıfatlarda	Duyulan Geçmiş	Duyulan Geçmiş	Geniş Zaman	Zarf Filler	Yeterlilik	
Not Defteri		✓			≈*	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓									
Yüzük	✓				≈	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓									
Büyük Sınav			✓		≈	✓		✓	✓	✓	✓	✓		✓								
Baklava Ustası		✓		✓	≈	✓		✓	✓	✓	✓	✓		✓								
43'ün GİZEMİ			✓	✓	≈	✓		✓	✓	✓	✓	✓		✓								
Rüya		✓		✓	≈	✓		✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓							
Sandık		✓		✓	≈		✓	✓	✓	✓	✓	✓					✓					
Kayıp Çocuk		✓		✓	≈		✓	✓	✓	✓	✓	✓					✓	✓				
Anahtar			✓	✓	≈		✓	✓	✓	✓	✓	✓							✓			
Dedektif	✓			✓	≈		✓	✓	✓	✓	✓	✓							✓			
Kısmet		✓		✓	≈		✓	✓	✓	✓	✓	✓								✓		
Mağara		✓		✓	≈		✓	✓	✓	✓	✓	✓										✓

Tablo 5'te Yunus Emre Enstitüsü A1-A2 Hikâye Seti ile ilgili tema, görseller, Avrupa Birliği Dil Portfolyosu kazanımları, alıştırma tipleri, dilbilgisi konularından oluşan başlıklar altında toplanan genel bulgulara yer verilmiştir.

4. Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Ülkemizde Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi kapsamında hikaye kitaplarının incelenmesine yönelik literatür taramasında herhangi bir bilimsel araştırmaya rastlanmaması, araştırma konusunun orijinalliği açısından önemlidir. Bu durumun; konuyla ilgili hikâye kitabı setlerinin hazırlanması ve

bunların incelenip değerlendirilmesine yönelik ülkemizde daha fazla çalışmaya ihtiyaç duyulduğunun göstergesi olduğu söylenebilir.

Yabancılara Türkçe öğretimi ile ilgili materyallerin sayısı çağımızda giderek artmaktadır. Bu durum dilimiz adına olukça sevindirici bir gelişmedir. Ancak sayısı artan Türkçe öğretim materyallerinin uluslararası standartları taşıması ve yabancı dil eğitimi açısından en az diğer dillerin öğretimi için hazırlanan materyallerin niteliklerini taşıması gerektiği düşünülmektedir. Bu araştırmada da 12 kitaptan oluşan A1- A2 düzeyindeki Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretimi Hikâye Seti doküman analizi yöntemi ile fiziksel yapı, alıştırma tipleri ve kitap muhtevaları bakımından incelenmiştir.

Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretimi A1-A2 Hikâye Seti yabancı dil eğitimi alan bireyin genel olarak temel iletişim gereksinimlerini karşılamış ve öğrenciye hedef dili işlevsel olarak kullanılmaya yöneltmiştir. Yüzük, Dedektif isimli hikâye kitaplarında macera, merak duygusuna yönelik bir kurguya sahiptir. Büyük Sınav, 43'ün Gizemi, Anahtar isimli hikâye kitaplarında ise büyülü gerçeklik temasının işlenerek olağanüstü durumlara rastlandığı gözlemlenmiştir. Diğer hikâyelerde ise arkadaşlık ilişkileri, aile içi iletişim ve günlük hayatta karşılaşılabilecek durumlar üzerinde durulduğu gözlemlenmiştir.

Resimler açısından Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretimi A1-A2 Hikâye Seti bünyesindeki hikâye kitapları içeriğe uygun resimlerden faydalanmıştır. Uluslararası standartlar ve kitap nitelikleri açısından öğrencinin öngörü gücünü artırmak, hayal dünyasını güçlendirmek, geleceğe yönelik tahminlerde bulunmasını sağlamak amacıyla görseller metnin ya soluna ya da üstüne konumlandırılması benimsenmiştir. Çalışmamızın Fiziksel Yapı ve İçerik Analizi kısmında belirtildiği üzere hikâye kitaplarında kullanılan bazı görsellerin metnin ya altına ya da sağına konumlandırıldığı gözlemlenmiştir. Bu sebepten dolayı görsellerin konumlandırılması ile ilgili düzenlemeye ihtiyaç olduğu düşünülmektedir.

Yabancı dil eğitimi açısından kullanılacak olan materyallerin seviyeye uygun olması tüm dil eğitimcileri tarafından kanıksanmış bir ilkedir. Bu ilke kapsamında Avrupa Birliği Dil Portfolyosu bünyesinde yer alan beceri düzeyleri ve kazanımlar esas alınmıştır. Bu bakımdan Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretimi A1 Hikâye Seti bünyesindeki hikâye kitapları öğrencilerin katalog, duyuru ya da afiş gibi yazılı metinlerdeki bildik adları, sözcükleri ve çok basit tümceleri anlamaları ve okumaları açısından yeterlidir. Ayrıca A2 düzeyi öğrenciler için hazırlanan hikâye kitaplarında çok kısa metinleri, günlük hayat ile ilgili ilanları okuyabilme, seyahat broşür ve tarifelerini okuyabilme, tahmin edilmesi güç olmayan bilgileri bulabilme, kısa mektupları okuyabilme ve yazabilme gibi kazanımlar gözetilmiştir. Hikâye kitaplarının sonunda ifade edilen A1 ve A2 düzeyindeki kazanımları pratiğe döken alıştırmalar mevcuttur.

Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretimi A1-A2 Hikâye Setinin söz varlığı açısından düzeye uygun olduğu düşünülmektedir. Temel düzey öğrencilerinin günlük hayatta kullanabileceği yapıların üzerinde durulduğu ve belirli bir plan dâhilinde tekrarlandığı gözlemlenmiştir. Örneğin tanışma ve ilk diyalog durumları A1-A2 düzeyinde devamlı tekrar edilmiş, hitap kelimeleri ve anlamları öğrenciye kavratılmak istenmiştir. "Hoş geldin, merhaba, nasılsın, memnun olmak, sakın olmak, teşekkür etmek, yardım istemek, yardım etmek, nefes almak, sakın olmak" gibi yapılar söz varlığı açısından sıkça tekrarlanmaktadır. Ayrıca hikâye kitapları sonunda söz varlığı bakımından

oluşturulan dizinin, öğrencinin kendini kontrol etmesi ve öğrendiği kelimeleri pekiştirmesi açısından oldukça faydalı olduğu düşünülmektedir.

Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretimi A1-A2 Hikâye Seti bünyesinde dilbilgisi konularının aşamalı olarak öğrenciye sunulduğu gözlemlenmiştir. A1 düzeyinde şimdiki zaman, görülen geçmiş zaman, gelecek zaman konuları ile sıfatlarda derecelendirme konuları işlenmiştir. A2 düzeyinde ise duyulan geçmiş zaman, zarflar, geniş zaman, zarf fiiller, yeterlilik konuları işlenmiştir.

Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretimi A1-A2 Hikâye Seti bünyesinde yer alan 12 hikâye kitabında 4 temel dil becerisini de destekleyecek nitelikte alıştırmalar bulunmaktadır. Metin içeriğine göre oluşturulan açık uçlu sorular aracılığı ile yazma becerisinin gelişimi gözetilmiştir. Görseller aracılığıyla nesnelere isminin yazdırılması kelime haznesinin gelişimini amaçlamıştır. Boşluk doldurma etkinlikleri ile anlam bütünlüğü ve cümle kurma yetisi gözetilmiştir. Çoktan seçmeli alıştırmalar ile gramer yapıları pekiştirilmiş cümle de boş bırakılan yere uygun yapı ve ekin getirilmesi hedeflenmiştir. Böylece metin içinde hem anlam yapıları hem de gramer yapıları pekiştirilmiştir. "Cümle Kuruyorum" başlıklı alıştırmalar ile bir cümleyi oluşturan kelimeler karma bir düzen de verilmiş ve anlamlı bir cümle haline getirilmesi öğrenciden talep edilmiştir.

Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretimi A1-A2 Hikâye Seti bünyesinde yer alan alıştırmaların sayısal dağılımı gözetildiğinde açık uçlu sorular ile boşluk doldurma tipindeki alıştırmaların öne çıktığı dikkat çekmektedir. Ayrıca eşleştirme etkinlikleri ile A1-A2 düzeyi için kelime haznesinin geliştirilmesi istendiği düşünülmektedir. Genel olarak hikâye kitaplarında alıştırmaların çeşitliliği sağlanmış, öğrencinin yaratıcı tarafı harekete geçirilmeye çalışılmış, dili işlevsel olarak kullanılmaya çalışılarak mekanik tekrarlardan ve ezbercilikten uzak durulduğu gözlemlenmiştir. Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretimi A1-A2 Hikâye Seti bünyesinde dinleme becerisi için hazırlanan CD içeriğindeki dinleme kesiti profesyonel ekiplerce seslendirilmiş ve gerçek iletişim ortamları gözetilmiştir. Bu CD aracılığı ile öğrencinin telaffuzlarını kontrol etmesi sağlanmış, dinleme becerisinin gelişimi de dikkate alınmıştır.

Öneriler

- Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılacak olan hikâye kitapları hitap edilen okuyucunun düzeyine, yaşına ve ihtiyaçlarına uygun olmalıdır. Örneğin temel düzeyde daha çok diyaloglara ve temel ifadelere yer verilebilir.
- Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen kişi okul öncesi, ilköğretim çağına ya da yetişkinse hikâye kitabının konusu ve içeriği buna göre düzenlenmelidir.
- Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencinin seviyesine göre hikâye kitabı merak uyandırabilecek, öğrenciyi kendine çekecek kurgulardan oluşturulmalıdır.
- Hikâye kitabı bünyesinde yer alan olaylar olabildiğince gerçek hayat içinden seçilmeli ve gerçek hayat iletişimlerini örneklemelidir.
- Hikâye kitapları hem iç hem de dış tasarım açısından albeniye sahip olmalıdır. Çarpıcı renklerden oluşan görsel ve öğrenciyi hitap eden bir kapak örnek olarak düşünülebilir.

e) Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılacak olan hikâye kitabında kaliteli, gerçekçi görseller kullanılmalı ve bu görsellerin dizaynı öğrenci merakını ve yaratıcı düşüncüyü destekleyici nitelikte olmalıdır.

f) Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi için hazırlanan hikâye kitapları dili işlevsel olarak kullanmayı özendirilmeli ve dört temel dil becerisini de desteklemelidir. Örneğin düzeye göre hikâyedeki bölümler sonunda açık uçlu sorular ve etkinliklerden faydalanılarak öğrencilerin temel dil becerileri geliştirilebilir.

g) Türkçenin yabancı dil olarak öğretimine yönelik hikâye kitabı setlerinin hazırlanması ve bunların incelenip değerlendirilmesine yönelik ülkemizde daha fazla çalışma yapılarak daha nitelikli hikâye kitabı setlerinin hazırlanmasına hız verilmelidir.

Kaynakça

- Aksan, D. 1977. Her Yönüyle Dil, Ana Çizgileriyle Dilbilim I. Ankara: TDK Yayınları
- Asutay, H. (2003), 'Yabancı Dil Öğretiminde Kültür Bağlamı ve Öteki Dil', Ankara Üniversitesi (TÖMER) Dil Dergisi, 118. Ankara, Ankara Üniversitesi Basımevi, s.26-29
- Çalık, T. (2001) *Türkçe Ders Kitaplarının Biçim ve Tasarımı, Konu Alanı Ders Kitabı İnceleme Kılavuzu*, Türkçe 1-8. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Durmuş, M. (2013). Yabancılara Türkçe Öğretimi El Kitabı. Ankara: Grafiker Yayınları
- Erdem, M. D., Gün, M., Şengül, M., & Şimşek, R. (2015). Yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılan okuma metinlerinin öğretim elemanlarınca diller için Avrupa ortak başvuru metni ve işlevsel metin özellikleri kapsamında değerlendirilmesi. *Turkish Studies-International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 10(3), 455-476.
- Göçer, A., Moğul, S. (2011). Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi İle İlgili Çalışmalara Genel Bir Bakış, *TurkishStudies Volume 6/3 Summer*, p. 797-8
- Gün M., Akkaya A., Kara Ö. T. (2014) *Yabancılara Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarının Türkçe Öğretim Merkezlerinde Görev Yapan Öğretim Elemanları Açısından Değerlendirilmesi*. - *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 9/6 Spring*,1-16, ANKARA-TURKEY
- Kaplan, M. (2012). Kültür ve dil. İstanbul: Dergâh Yayınları. Sayfa: 2
- Karababa, Z. C. (2009) "Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi ve Karşılaşılan Sorunlar", Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 265-277
- Türkçe Sözlük. (2005). Ankara: Türk Dil Kurumu